

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

MÀSTER UNIVERSITARI EN PROFESSOR/A
D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA

EL VEÍ DE FUSTER

Joan Boscà

Lourdes Romero

Patricia Ortells

Professor: Alexandre Bataller Català

Assignatura: Innovació docent i iniciació a la investigació

CURS 2018-2019

ÍNDIX

1. CONTEXTUALITZACIÓ DE LA PROPOSTA.....	2
1.1. Alumnes els quals va adreçada.....	3
1.2. Finalitat de la ruta literària.....	3
1.3. Objectius generals de l'eixida literària.....	4
1.4. Continguts.....	4
1.5. Competències.....	6
1.6. Dades de realització de la ruta i durada prevista.....	6
1.7. Textos literaris a partir dels quals es fa la proposta.....	8
2. ASPECTES CONCRETS: LLOCS LITERARIS I PARTICIPANTS.....	9
2.1. Llocs literaris que es visitaran.....	9
2.2. Participants de la ruta.....	9
3. SEQÜÈNCIA D'ACTIVITATS.....	10
3.1. Abans d'eixir.....	10
3.2. Durant l'eixida.....	10
3.3. Després en tornar.....	13
3.4. Quadre d'activitats.....	13
4. AVALUACIÓ.....	14
5. CONCLUSIONS.....	15
6. BIBLIOGRAFIA.....	17
7. ANNEXOS.....	17

CONTEXTUALITZACIÓ DE LA PROPOSTA

1.1. Alumnes als quals va adreçada

La ruta va adreçada als alumnes de 2n de Batxillerat de l'IES Joan Fuster de Bellreguard. Hem elegit aquest nivell perquè la novel·la que treballem, *L'home manuscrit*, resulta un tant complexa, per tant, es requereix un grau de maduresa i de capacitat de comprensió propi del nivell que hem escollit.

Aquest centre es troba a La Safor, a la localitat de Bellreguard i acull alumnes de poblacions veïnes com: La Font d'En Carròs, Rafelcofer, Miramar, L'Alqueria de la Comtessa, Piles, Barx i Almoines, entre altres.

Els habitants d'aquesta comarca, i, per tant, els alumnes de l'institut Joan Fuster, són majoritàriament valencianoparlants. Així i tot, els alumnes que provenen d'altres zones lingüístiques aprenen fàcilment la llengua, ja que conviuen en un entorn on l'ús de la llengua és molt viu.

De tota manera, encara que els textos estaran prèviament treballats en classe, se'ls facilitarà un material de suport com un dossier de textos de les obres que es treballaran en la ruta i un vocabulari on apareixerà el significat dels mots més complexos.

1.2. Finalitat de la ruta literària

La finalitat d'aquesta ruta literària és que els alumnes de l'IES Joan Fuster de Bellreguard coneguen, de primera mà, a l'escriptor que dona nom al seu Institut i que a partir d'ell coneguen una de les figures principals de la literatura contemporània en llengua catalana: Manuel Baixauli. Aleshores, del que partirem serà de la novel·la d'aquest escriptor anomenada *L'home manuscrit*, que l'alumnat de 2n de Batxillerat haurà llegit prèviament a la ruta, per a introduir-se més en aquest llibre.

1.3. Objectius generals de l'eixida literària

Els objectius generals que han d'assolir els alumnes en aquesta ruta literària són els següents:

- Conèixer les figures dels escriptors Joan Fuster i Manuel Baixauli així com la seua repercussió en la literatura catalana, tant en el passat com en l'actualitat.
- Desenvolupar una actitud de respecte, col·laboració i empatia amb els companys a través del treball cooperatiu.
- Fomentar l'hàbit lector com una alternativa lúdica.
- Desenvolupar la capacitat de redacció i d'expressió escrita.
- Conèixer el gènere del dietari com a punt d'unió entre els dos autor que tractem en la ruta i ser capaç de crear-ne un de propi.
- Adquirir una capacitat crítica i reflexiva a partir de les activitats de la Seqüència.
- Ser capaç d'autoavaluar-se i reconèixer allò que s'ha après.
- Saber relacionar la literatura i altres arts com ara la pintura a través de la creació d'un quadre on s'inclourà un esdeveniment de *L'home manuscrit* amb una cita tractada en la ruta.

1.4. Continguts

Seguint el currículum de l'assignatura de Valencià: llengua i literatura, en el qual se separen els continguts en blocs temàtics, podem dir que es tracten en les activitats de la ruta literària els següents:

- **Bloc 1: Escoltar i parlar. Curs 2n Batxillerat**
 - Aplicació dels coneixements adquirits sobre les estratègies del procés d'elaboració de la presentació oral.
- **Bloc 2: Llegir i escriure. Curs 2n Batxillerat**
 - Assumpció de distints rols participatius en equips de treball per tal de dur a terme les activitats proposades.
 - Aplicació dels coneixements sobre les propietats textuais (adequació, coherència i cohesió) en l'escriptura de textos de l'àmbit acadèmic com és el cas

del dietari que elaboraran els alumnes.

- Aplicació de les normes ortogràfiques i gramaticals, i, en concret, del coneixement sobre les estructures sintàctiques, en la revisió i millora de les produccions escrites que es realitzen al llarg d'aquest projecte.
- Avaluació, autoavaluació i coavaluació del producte final i del procés d'elaboració d'un projecte, com és el cas de la ruta literària, per a millorar l'expressió escrita i la realització del projecte en si.
- Coneixement i ús d'un vocabulari formal i precís en les produccions escrites i reconeixement de la importància d'enriquir el repertori lèxic personal amb termes d'especialitat.
- Estudi de tècniques d'escolta activa per a cada lectura de textos i també en les activitats orals com les explicacions de Baixauli i posada en pràctica del diàleg igualitari en el moment de formular les preguntes a l'autor entre d'altres.
- Realització de projectes d'investigació acadèmica sobre temes del currículum, amb especial incidència en els temes, obres i autors literaris com ara Manuel Baixauli i Joan Fuster.

● **Bloc 4: Literatura.**

- Anàlisi i interpretació crítica de la literatura del segle XX i de l'actualitat a partir d'obres narratives amb *L'home manuscrit* i assagístiques a partir de l'obra fusteriana.
- Temes, personatges i tòpics universals que apareixen en els textos tractats durant la ruta.
- La literatura de Joan Fuster i Manuel Baixauli en el context històric, social i cultural del segle XX i l'actualitat.
- El gènere del dietari com a narració de les vivències pròpies i com a gènere utilitzat pels dos autors treballats.
- La vinculació de la literatura amb la pintura. Transmissió de fets que ocorren en la novel·la a partir del dibuix i la pintura.

1.5. Competències

Les competències que s'assoleixen amb les diferents activitats que es desenvoluparan són aquestes:

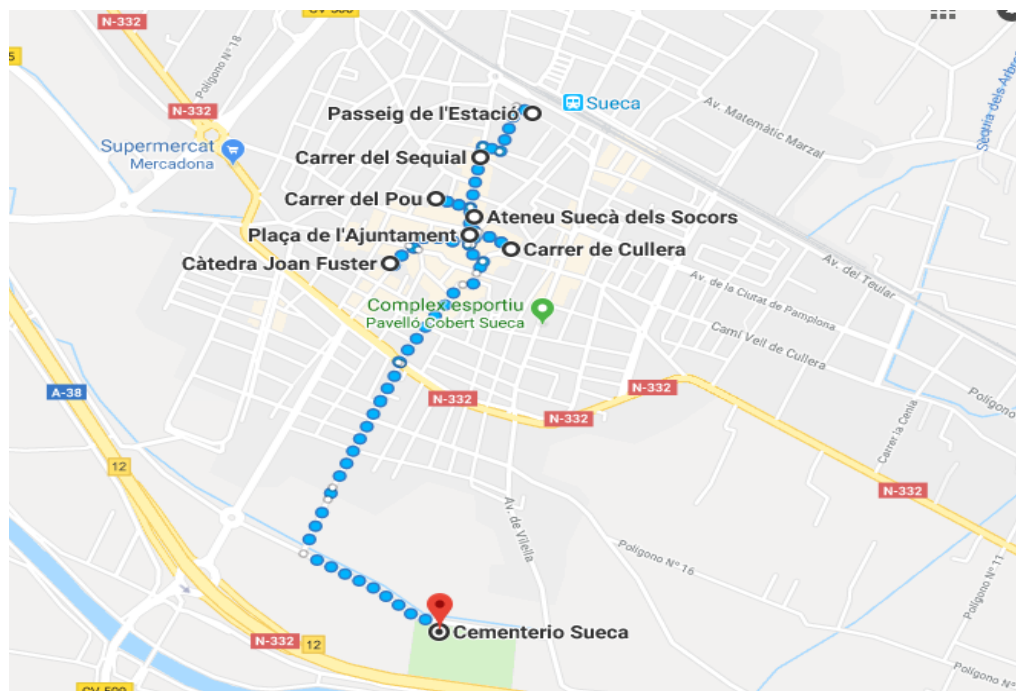
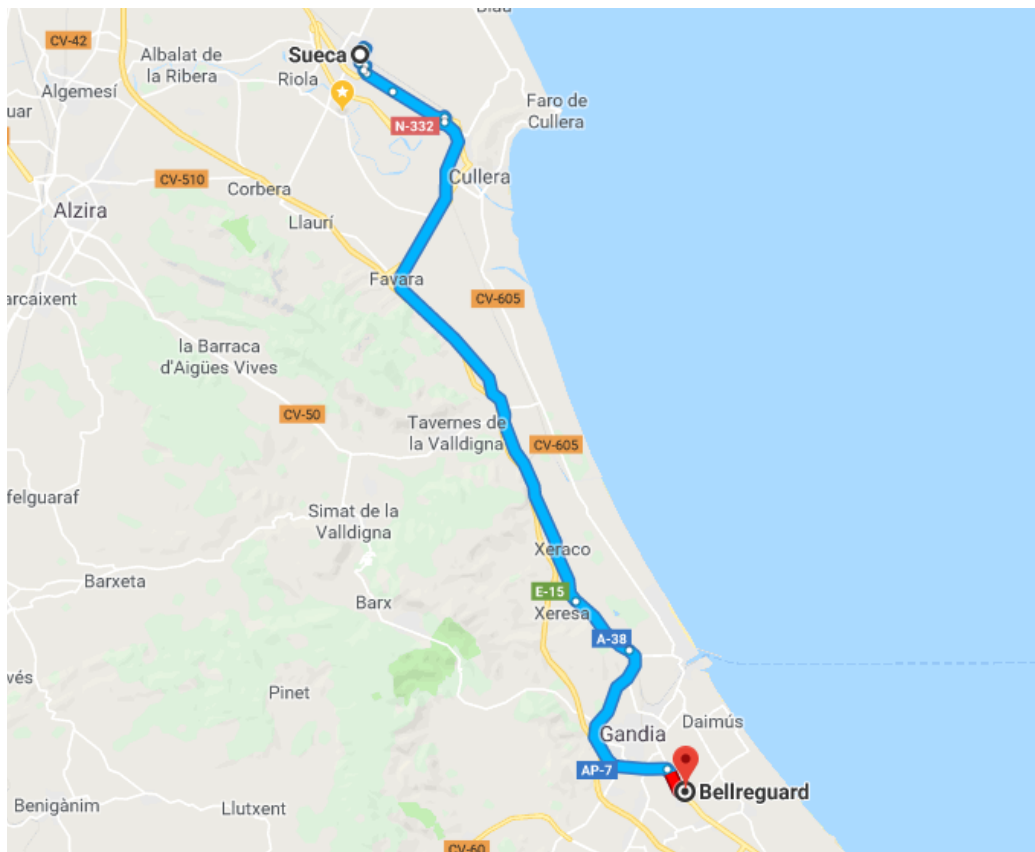
- Competència en comunicació i lingüística.
- Consciència i expressions culturals.
- Competència digital.
- Competència d'aprendre a aprendre.
- Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.
- Competència social i cívica.

1.6. Dades de realització de la ruta i durada prevista

La ruta literària es realitzarà el 12 d'abril de 2019 ja que és el període de la setmana cultural i, a més, s'apropen les vacances de Pasqua.

La ruta té una extensió de 99.2 km aproximadament, comptant l'anada i la tornada. I una duració prevista de de 9 hores, ja que comença a les 8.00 h. i acaba a les 16.00 h.

Cal assenyalar que al llarg del camí per Sueca es realitzen diverses parades, per tant les dades previstes, tant de kilòmetres com d'hores, seran molt aproximades. A continuació fem constar els mapes de la ruta des de l'inici d'aquesta:

1.7. Textos literaris a partir dels quals es fa la proposta

Al començament de la ruta literària, es repartirà als alumnes un dossier on trobaran tots els textos que s'aniran llegint al llarg del trajecte i algunes paraules de vocabulari amb el seu significat. Els textos estaran extrets de les següents obres:

- *L'home manuscrit* de Manuel Baixauli.

Aquesta novel·la serà el centre de la nostra ruta literària ja que és l'obra més adequada d'aquest escriptor per a llegir en Batxillerat i en ella ens presenta una gran quantitat de llocs de la ciutat de Sueca que visitarem amb els alumnes. A més a més, com ja s'ha dit adès, els alumnes l'han llegida pel seu compte abans de realitzar la ruta.

- *Nosaltres, els valencians* de Joan Fuster.

Llegim un fragment d'aquesta obra perquè és una de les obres principals d'aquest escriptor i ens servirà per introduir-lo.

- *Tomba de la no-ficció. Rellegir Joan Fuster, contra les derrotes de la memòria* de Antoni Martí Monterde

Llegirem una cita d'aquesta obra perquè té relació amb la mort i en el moment de la lectura estarem en el cementeri, just davant de la tomba de Joan Fuster. En aquesta, Fuster ens diu que sols una persona es mor quan és oblidada, una de les tesis fonamentals de *L'home manuscrit*. Amb açò volem dir que per a nosaltres Joan Fuster encara està viu perquè no l'hem oblidat i no l'oblidarem mai, ja que és un dels principals escriptors del País Valencià i de la literatura catalana. A més a més, tampoc ha sigut oblidat per altres escriptors valencians com Manuel Baixauli, que com hem vist durant la ruta és "el veí de Fuster" i a les nits escolta la seua màquina d'escriure.

2. ASPECTES CONCRETS: LLOCS LITERARIS I PARTICIPANTS

2.1. Llocs literaris que es visitaran:

- Casa de Josep Palacios: per explicar la metàfora del Pou que apareix a *L'Home Manuscrit*, on aquest rep el nom d'Escriptor.
- L'Ateneu: on s'introduirà a Joan Fuster i es parlarà de la finalitat d'aquest lloc que era que la classe obrera s'acostara culturalment a les classes més altes de la societat amb l'objectiu de reduir les barreres entre aquests dos grups. A banda d'això, el protagonista de la novel·la tractada acudeix a aquest lloc en busca d'Escriptor.
- Estàtua de Joan Fuster en la Plaça de l'Ajuntament: visitarem aquest lloc per a mostrar la importància d'aquest escriptor dins del poble de Sueca.
- Casa Museu de Fuster: per conèixer de manera més propera l'espai on va viure i on va escriure Joan Fuster. A més, tractarem el gènere del dietari.
- Casa de Manuel Baixauli: per a que coneguen la seua vinculació amb Fuster i li troben sentit al títol d'aquesta ruta: El veí de Fuster.
- L'Exili: serà el lloc clau de la ruta perquè veuran clarament la relació entre literatura i arts a través del lloc de producció, tant dels llibres com dels quadres de Baixauli.
- Cementeri de Sueca: última parada de la ruta on visitarem la tomba de Joan Fuster i el lloc d'inspiració de Baixauli. A més a més, és un indret on transcorre una acció de *L'home manuscrit*.

2.2. Participants en la ruta

En la ruta participaran tot l'alumnat de 2n de Batxillerat de l'IES Joan Fuster, així com els professors de l'assignatura Valencià: llengua i literatura i l'escriptor Manuel Baixauli, el qual es presentarà "per sorpresa" en eixir de la casa museu de Joan Fuster, i ens acompanyarà des d'aquest lloc fins al seu estudi, on realitzarem l'activitat programada.

3. SEQÜÈNCIA D'ACTIVITATS

Tot seguit detallem les activitats que durem a terme. Per abreviar, hem utilitzat les següents sigles per a designar-les: AP, activitats de preparació; AR, activitats de realització i AA activitats d'avaluació.

3.1. Abans d'eixir

AP1. Visualització d'un tràiler. Per introduir la ruta literària i de manera que es desperte l'interès de l'alumnat, es visualitzarà un tràiler a l'aula per a tindre una xicoteta idea del recorregut que es realitzarà a la ruta.

AP2. Creació de preguntes per a l'entrevista a Baixauli. En grups de 5 alumnes, pensaran i crearan a l'aula diverses preguntes per a fer-li l'entrevista a Baixauli el dia de la ruta literària.

AR3. Dietari. A partir de l'exemple de Dietari que haurem treballat de Joan Fuster i del que apareix en l'obra de *l'Home Manuscrit* de Manuel Baixauli, demanarem a l'alumnat que dissenye, individualment, un dietari personal el qual ens servirà per a conèixer aquest gènere i avaluar la redacció i l'expressió escrita.

Aquesta activitat es realitzarà durant 10 dies abans de la ruta literària i tindrà una extensió de 10 fulls com a màxim (un per cada dia).

3.2. Durant l'eixida

Al llarg de la ruta es realitzaran diverses parades i en cada una d'aquestes, es llegiran alguns fragments de *L'home manuscrit*, així com alguns fragments de diferents obres de Joan Fuster. Al mateix temps, es realitzaran comentaris i activitats dels mateixos. Les activitats de realització seran les següents:

AR4. Ruta literària: Sueca. Dins d'aquesta activitat de realització, es troben totes les activitats que es duran a terme al llarg de les hores de la ruta literària.

AR5. Reflexions i debats durant la lectura dels textos. En llegir els textos en els llocs assenyalats, farem breus debats i reflexions entre tot l'alumnat per constatar que han

entès el fragment o la cita que es comente i per endintrar-nos més en la ruta.

AR6. Activitats en la casa-museu de Fuster. Aprofitarem la visita a la casa-museu de Joan Fuster per a visitar-la i llegir alguns dels dietaris que hauran realitzat els alumnes 10 dies abans de la ruta.

AR7. Entrevista a Baixauli. Amb les preguntes que s'hauran creat per grups prèviament a la Ruta, tota la classe entrevistarà a Manuel Baixauli al seu estudi. Intentarem mantenir l'ordre de torn de preguntes, així com un respecte a l'escriptor mentre les contesta.

AA8. Codis QR. Encara que siga activitat d'avaluació, es realitzarà durant la ruta literària ja que, de camí al cementeri, l'alumnat trobarà pegat a les parets (prèviament ho haurà pegat el professorat), codis QR. Els alumnes els escanejaran amb els seus mòbils i aquestes els redirigiran a preguntes sobre la ruta. Tot el grup-classe contestarà a les preguntes en veu alta davant dels professor o la professora.

Així doncs, l'horari de la ruta literària i els textos que es llegiran en cada parada són els següents:

BELLREGUARD

8:00 h.: Quedada en l'institut Joan Fuster de Bellreguard.

8:15 h.: Eixida des de l'IES Joan Fuster en autobús.

SUECA

9:00 h.: Aplegada a l'estació de Renfe de Sueca, baixem de l'autobús i comencem la ruta pel mateix parc de l'estació.

9:10 h.: Parc de l'estació → Carrer Sequial → Carrer del Pou.

9:20 h.: Carrer del Pou → presentació de Josep Palacios. Lectura del fragment de *L'home manuscrit* (pàgines 87 i 88).

9:45 h.: Eixida cap a l'Ateneu. Esmorzarem dins i, mentrestant, començarem a introduir a Fuster. Llegirem un altre fragment de *L'home manuscrit* (pàgines 90 i 91).

10:45 h.: Com l'Ateneu es troba prop de la Plaça de l'Ajuntament, on podrem veure una estàtua de Joan Fuster, farem una parada davant d'aquesta. Ací llegirem un fragment de *Nosaltres, els valencians* de Joan Fuster.

11:00 h.: Eixida cap a la casa museu de Fuster (5 min. caminant) i aprofitarem els tallers que ofereixen. A més, llegirem uns fragments del dietari de *L'home manuscrit* (pàgina 107) i també dels dietaris escrits pels alumnes.

12:30 h.: En eixir del museu de Fuster, ens trobarem una sorpresa: Manuel Baixauli ens acompanyarà a partir d'ací durant la ruta. La primera parada serà la seua casa, on ens començarà a contar la seua vinculació amb Fuster. Des d'ací, ens guiarà fins el seu estudi, el qual visitarem i, després, entrevistarem l'escriptor.

12:45 h.: Carrer Sant Josep → Carrer Cullera

12:50 h.: Carrer Cullera → L'EXILI. Ens endinsem dins de l'estudi de Baixauli on els alumnes li faran les preguntes que, prèviament, s'hauran preparat a classe.

13:45 h.: Estudi de Baixauli → Plaça de l'ajuntament. DINAR EN LA PLAÇA DE L'AJUNTAMENT.

14:45 h.: Direcció al cementeri de Sueca. Durant el camí, que serà llarg (20 min. caminant), realitzaran una activitat d'avaluació amb codis QR.

15:15 h.: Aplegada al cementeri, visita a la tomba de Joan Fuster. Llegirem un fragment de *L'home manuscrit* (pàgines 61 i 62) i una cita breu de Fuster.

16:00 h.: L'autobús ens arplegarà al cementeri. Tornada a Bellreguard.

3.3. Després en tornar

AA9. Projecte final: creació d'un quadre. L'alumnat, junt als mateixos grups de 5 que es formaren al principi per crear les preguntes, dissenyarà un quadre que tinga relació amb alguna escena de la novel·la de Baixauli que hem treballat. Aquest quadre estarà pintat sobre la base que ells trien i es podrà pintar, també, amb els materials que preferisquen. A més a més, han d'incloure alguna cita de les diferents obres que hem tractat en la ruta literària.

AA10. Autoavaluació de l'alumnat. Al finalitzar el projecte final, es farà entrega d'una rúbrica individual en la qual hauran d'autoavaluar-se a ells mateixos pel que fa als continguts treballats i apresos, a la participació en la ruta literària i a les activitats d'aquesta.

3.4. Quadre d'activitats

En aquest apartat podem trobar, de manera més resumida, les activitats previstes abans, durant i després de la ruta literària. A continuació, presentem una graella amb les activitats preparades, el format, la duració i el percentatge en l'avaluació global de la ruta que tenen cadascuna d'aquestes.

Tipus d'activitat	Abans/durant /després	Definició de l'activitat	Components	Sessions de durada	Avaluació
AP1	Abans de la ruta	Visualització d'un tràiler. Preguntes prèvies.	Tota la classe.	1 sessió.	
AP2	Abans de la ruta	Creació de preguntes per a l'entrevista a Baixauli.	Grups de 5	1 sessió.	

AR3	Abans de la ruta	Dietari.	Individual.	10 dies abans de la ruta.	20%
AR4	Durant la ruta	Ruta Literària: Sueca	Tota la classe.	1 sessió.	10%
AR5	Durant la ruta	Reflexions i debats durant la lectura dels textos	Tota la classe.		10%
AR6	Durant la ruta	Activitats en la casa-museu Fuster	Tota la classe		
AR7	Durant la ruta	Entrevista Baixauli	Tota la classe.		
AA8	Durant la ruta	Codis QR	Tota la classe.		10%
AA9	Després de la ruta	Projecte final: creació d'un quadre.	Grups de 5 (els mateixos que l'AP2).	2 sessions.	40%
AA10	Després de la ruta	Autoavaluació de l'alumnat	Individual	1 sessió.	10%

4. AVALUACIÓ

Els professors de Valencià: Llengua i Literatura avaluaran les activitats de la ruta amb un 30% de la nota final del 3r trimestre, és a dir, la ruta valdrà tres punts de la nota de l'assignatura. De la totalitat del percentatge, un 50% correspon a l'activitat realitzada després de la ruta, és a dir, a la creació d'un quadre on s'unisca la literatura i la pintura (AA9); un 25% a les activitats realitzades abans de la ruta i el 25% restant anirà destinat a la correcta realització de la ruta i a la participació individual durant aquesta, o el que és el mateix, a les activitats de realització.

5. CONCLUSIONS

Aquest treball el vam iniciar amb la finalitat de crear una ruta literària. En concret, la nostra ruta l'hem anomenat *El veí de Fuster* i l'hem adreçada als alumnes de 2n de Batxillerat de l'IES Joan Fuster de Bellreguard. L'objectiu principal d'aquesta ruta ha sigut que aquests alumnes coneguen a Joan Fuster, l'autor que dóna nom al seu IES, i que a partir d'ell i la seua literatura descobrisquen la figura d'un dels escriptors contemporanis més important del País Valencià: Manuel Baixauli.

Per a complir aquests objectius l'alumnat de 2n de Batxillerat el primer que ha fet ha sigut llegir la novel·la *L'home manuscrit* de Baixauli. En segon lloc, ha preparat una entrevista per a fer-li a l'autor en la ruta i ha redactat un dietari a l'estil del qual apareix en l'obra anomenada. En tercer lloc, durant la ruta han llegit diferents de textos de Fuster i Baixauli, com fragments de la novel·la *L'home manuscrit*, de *Nosaltres els valencians* o aforismes de Fuster, per a reflexionar, debatre i treballar les seues obres. Finalment, a la tornada de la ruta els alumnes han dut a terme el projecte final: la creació d'un quadre on es barreja les arts i la literatura.

Respecte a la ruta literària, aquesta s'ha realitzat en la ciutat Sueca, ja que és el lloc de naixement i de residència tant de Fuster com de Baixauli. En aquesta, s'han visitat llocs claus de la ciutat com l'Ateneu, edifici modernista construït per acostar la cultura a la classe obrera; la Casa Museu de Fuster, espai on l'escriptor va viure i va crear les seues obres; L'exili, estudi de pintura i de creació literària de Baixauli; o el cementeri, lloc d'inspiració per a Baixauli.

Una vegada completada la ruta hem pogut extraure una sèrie de conclusions. D'una banda, hem comprovat com la nostra ruta literària no sols ha sigut un mitjà per a conèixer les figures de Joan Fuster i Manuel Baixauli i les principals localitzacions de la novel·la *L'home manuscrit*, sinó que ha sigut forma de trobar un punt d'unió entre ambdós escriptors valencians. Açò és, de primeres sembla que l'únic que uneix a Fuster i a Baixauli és la ciutat de Sueca, però nosaltres ens hem adonat què ambdós comparteixen el conreu del dietari. Per aquest motiu, li hem donat tanta importància a aquest gènere en la seqüència didàctica que inclou la ruta. A més a més, aquest vincle literari ens hi ha permet conèixer un gènere minoritari, com és el dietari, però molt

recomanable per a treballar amb alumnes de l'ESO i Batxillerat.

D'altra banda, la visita a L'Exili, l'estudi de Manuel Baixauli, va ser un punt clau en la creació de la ruta. No sols ens va fascinar visitar aquell lloc impregnat d'art i literatura i poder entrevistar de primera mà a l'autor, sinó que també ens va donar moltes pistes per a preparar el recorregut de la literària. Per exemple, Baixauli ens va explicar com el cementeri, un dels seus llocs preferits de la ciutat, era el seu lloc d'inspiració.

6. BIBLIOGRAFIA

BAIXAULI, Manuel (2008). *L'home manuscrit*. Mallorca: Editorial Moll.

FUSTER, Joan (1962). *Nosaltres els valencians*. Barcelona: Edicions 62.

FUSTER Joan (1969). *Obres Completes II. Diari 1952-1960*. Barcelona: Edicions 62.

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS (2007). *DIEC2*. (2a Ed.). Barcelona: Edicions 62.

MARTÍ, Antoni (2003). «*Tomba de la no-ficció. Rellegir Joan Fuster, contra les derrotes de la memòria*» *Revista Literatures*. Barcelona: Associació d'Escriptors en Llengua Catalana.

RECURSOS EN LÍNIA

MUSEU JOAN FUSTER SUECA, «PDF informatiu del Museu». Disponible en línia <https://www.museujoanfuster.org/museu_joan_fuster.pdf>. [Consulta 31 octubre 2018].

SERRA, Monserrat (2016), «Manuel Baixauli: “Tal com està la cultura valenciana, com pot ser que encara no siga una prioritat?”». Disponible en línia <<https://www.vilaweb.cat/noticies/manuel-baixauli-la-cultura-valenciana-en-la-situacio-que-esta-no-es-una-prioritat/>>. [Consulta 31 octubre 2018].

TV3 (2010), «Manuel Baixauli» dins «L'hora del lector», *TV3* 15-01-2010. Disponible en línia <<https://www.ccma.cat/tv3/alacarta/lhora-del-lector/manuel-baixauli/video/2366059/>>. [Consulta 31 octubre 2018].

7. ANNEXOS

I. Autorització paterna i materna.

IES JOAN FUSTER (Bellreguard)
RUTA LITERÀRIA A SUECA

Benvolguts pares i mares,

Amb motiu de l'excursió que l'alumnat de 2n de Batxillerat va a realitzar a Sueca el pròxim dia 12 d'abril, els comuniquem que el pressupost aproximat per alumnat és de 10€, diners que hauran de portar el mateix dia del viatge per a esmorzar i per a pagar l'entrada al museu de Joan Fuster.

L'AMPA s'encarrega de pagar l'autobús. Aquest eixirà a les 8.30h. del matí direcció Sueca i eixirà d'allí a les 16.00h aproximadament.

Per conèixer millor el que es va a realitzar el dia de la ruta literària, hem fet entrega als vostres fills i filles d'un tríptic on està explicat el recorregut, el que serà necessari que porten i les normes de la ruta literària.

Després d'açò, caldrà que signeu i doneu autorització als vostres fills i filles per participar i per conèixer amb anticipació la quantitat d'alumnat que podrà vindre.

Roguem que tornen el més prompte possible aquesta autorització signada.

Jo _____, amb DNI

_____, pare, mare o tutor/a legal de

_____ del curs _____,

autoritze al meu fill o filla perquè realitze el viatge de la ruta literària a Sueca i totes les

activitats que es realitzaran el pròxim dia 12 d'abril de 2019.

Signatura:

II. Entrevista del grup a Manuel Baixauli. (G: Grup).

SOBRE ELL

- G: On ens trobem ara mateixa? (Estudi pintura) Què significa aquest lloc per a tu?
G: Quan te n'adones que volies ser escriptor? Per què?
G: Quines influències literàries has tingut?
G: A nivell personal, qui del teu entorn proper t'ha motivat o animat per a escriure?
G: Ja que aquest treball tracta sobre geografia i literatura, hi ha algun lloc especial que t'inspire per escriure a Sueca?
G: Alguna vegada t'han convidat a les aules per explicar les teues obres als alumnes?

SOBRE LA SEUA LITERATURA

- G: Què és per a tu la literatura?
G: D'on provenen els títols de les teues obres? Quin significat tenen per a tu?
G: Per què creus que *L'home manuscrit* ha tingut tanta repercussió en l'ESO?
G: Sabem que en *L'home manuscrit* es presenta la idea de la literatura com element que ens salva, ja que el protagonista de l'obra quan té problemes es refugia en la literatura. Alguna vegada la literatura t'ha salvat a tu? Et sents identificat amb el comportament d'aquest personatge?
G: *La cinquena planta* es basa en les teues vivències personals. Què significa esta obra per a tu?

SOBRE FUSTER

- G: Què significa per a tu Fuster? Quin penses que ha sigut el seu paper en la història de la literatura catalana?
G: Quines referències has agafat de Joan Fuster per a escriure? (Si n'has agafat)
G: Hem llegit que tu mateix t'autoanomenes el "Veí de Fuster", ens podries contar d'on prové eixe nom?
G: Coneixes alguns llocs emblemàtics de Sueca per a Fuster? I per a tu quins són?

CURIOSITATS

- G: Què en penses de la utilitat didàctica de les rutes literàries? Són una bona eina per fer arribar la literatura més propera als alumnes?
G: Alguna vegada t'han dedicat alguna ruta literària?
G: Sabem que et preocupa el pas del temps, en quant a la vigència de les teues obres literàries. Com podria afectar el transcurs dels anys als llocs geogràfics que s'inclouen en aquesta ruta?
G: Els teus quadres tenen relació en les teues obres literàries? O en les de Fuster?
G: Finalment, estàs escrivint alguna obra nova? Quins són els teus plans literaris de futur?

III. PREGUNTES QR

1. A qui fa referència el pseudònim Escriptor en l'obra *L'home manuscrit*?
2. Com descriu Baixauli el carrer del Pou?
3. Quina funció tenia l'Ateneu dins de la ciutat de Sueca?
4. Què és un dietari? Quina és en general la seua funció?
5. Per a què utilitza el Dietari el protagonista de *L'home manuscrit*?
6. Es correspon la imatge que teníeu d'un estudi d'un pintor i un escriptor amb la que heu vist a L'exili?

IV. Autoavaluació de l'alumnat

Nom:

Cognom:

Curs:

AUTOAVALUACIÓ

	MOLT ACONSEGUIT	MÉS O MENYS ACONSEGUIT	GENS ACONSEGUIT
He conegut i assimilat el paper que tenen en la literatura catalana els escriptors tractats en la ruta: Joan Fuster i Manuel <u>Baixauli</u> .			
He participat en la ruta literària aportant el meu punt de vista crític sobre les activitats proposades.			
He sigut capaç d'expressar-me i redactar adequadament el Dietari i les preguntes per a l'entrevista de <u>Baixauli</u> .			
He desenvolupat una actitud de respecte, col·laboració i empatia amb els companys a través del treball cooperatiu.			
He aportat els meus coneixements sobre literatura i art per a dissenyar el projecte final.			

Contesta aquestes preguntes des del teu punt de vista i justifica la resposta d'aquestes.

- Què és el que més t'ha agradat de la ruta? I el que menys?
- T'ha resultat una activitat útil?
- Has trobat la relació que té amb els continguts de les obres estudiades i amb els autors?

- Quins canvis o millores proposes per a propers anys?
- De l'1 al 10, quina nota li posaries a l'activitat?

V. DOSSIER DE TEXTOS

DOSSIER DE TEXTOS

PRIMERA PARADA: CARRER DEL POU

L'home manuscrit (pàgines 87 i 88)

« - Parle d'Escriptor.

[...]

Ningú no coneixia Escriptor.

Ja al carrer, he pensat en la llibreria on havia adquirit, setmanes enrere, Alfabet. La Llibreria de Sant Pere, situada enfront de la Casa de la Vila, dins d'un passatge. Potser allà em dirien alguna cosa. O potser no. Hi he anat. A dins, l'home ros, d'aire reposat, que dies enrere m'havia venut Alfabet, ordenava volums en un prestatge. Li he preguntat per Escriptor. M'ha mirat seriós, amb reserva.

- Si, el conec – M'ha dit en veu baixa, i ha mirat cap a un altre costat -. Viu al pou. Al carrer del Pou.

Imagine (la imaginació no té límits ni moral) Escriptor dins d'un pou, el rostre en la foscuria, indistingible. Confinat, nodrit, amb poal i corriola, a pa dur i vi de marraixa, forçat a escriure cada dia un conte (si no hi ha conte, no hi ha teca), sota la mínima claror d'una espelma, escurant-se la imaginació i l'enteniment per a dipositar, cada vespre, un relat en el poal.

Ignore molts noms de carrers del meu poble. El llibreter ha hagut d'explicar-me com s'anava al del Pou i a quina altura es trobava l'habitatge d'Escriptor. Es tracta d'un carreró cèntric, on els cotxes són aparcats damunt la vorera i els vianants transiten per on poden. Un carreró per on jo havia passat no poques vegades [...]. M'he plantat davant d'un edifici ocre, sobriament modernista; un edifici de família rica que feia cantó amb un altre carrer més angost encara. “La porta del costat – m'havia dit el llibreter – la que dóna als pisos”. Al costat dret de la porta de la planta baixa, hi havia una porta estreta. “La que dóna als pisos”, m'he dit. Porugament he colpejat dues voltes una anella de bronze amb forma

d'interrogant. He imaginat, trèmul, l'aspecte d'Escriptor, la seua veu, el seu caràcter sens dubte espinós. Una estridència de mecanisme electrònic m'ha indicat que obrien la porta. L'he empesa,, he passat al vestíbul fosc, diminut, d'una escala. Des del primer pis, amb les mans sobre el passamà negre de ferro, una dona amb ulleres em mirava. » (Baixauli, 2008:87-88)

SEGONA PARADA: ESMORZAR A L'ATENEU

L'home manuscrit (pàgina 90 i 91)

« - Busque Escriptor – he dit -. Viu ací?

- Viu ací – ha tardat a respondrem la dona – No hi és, però.
- Com hi puc parlar?
- Ha eixit. Fa cosa de mitja hora. A fer un cafè.
- On sol fer-lo, el cafè?
- A l'Ateneu.

L'Ateneu, un dels tres casinos de Sueca, també dit Casino Republicà, un edifici modernista excessiu, bulbiforme. La dona d'ulleres (esposa?, germana?, cunyada d'Escriptor?) no ha preguntat qui sóc.

Dins l'ampli saló de l'Ateneu, dispersos en grups, hi havia una trentena de clients, vells la major part, asseguts davant de taules d'aglomerat amb folre simulador de fusta vetejada, mobles barats amb potes de ferro negre, talment potes de mosca, que potser un dia remot estigueren de moda i que han envellit – i s'han rovellat – tan malament que ni tan sols no assoleixen categoria d'antigues. Feia olor de fum i de cafè. De la barra venia una dringadissa de gots i plats que contrapuntava la remor de veus humanes. He escrutat els parroquians, cercant la fisonomia previsible d'Escriptor. (L'única data útil de la contracoberta d'Alfabet era l'edat. Escriptor havia nascut el 1938, en plena guerra; feia quaranta-dos anys).» (Baixauli, 2008:90-91)

TERCERA PARADA: PLAÇA DE L'AJUNTAMENT.

Joan Fuster: *Nosaltres, els valencians*.

«Hi ha una pregunta que tots ens hem fet en alguna ocasió, moguts per un motiu o per altre: què son — què som — els valencians? Ens l'hem feta els valencians, i se la fan, també els altres catalans. L'abast i el sentit del “què” inicial són obvis: miren d'aclarir, exactament, la nostra entitat de poble. I valia la pena d'assajar-ne la resposta.» (Fuster, 1962:5).

QUARTA PARADA: CASA MUSEU-FUSTER.

Dietari de Joan Fuster

«Cadascú té el seu “ideal” de professió. Jo, com a escriptor, havia volgut ser un gran novel·lista, un dramaturg genial, un poeta líric de primera categoria, un filòsof d'acadèmia, si més no. Però hi he renunciat. Amb llàgrimes de sang, plorades damunt de quartilles inútils, hi he renunciat. He de conformar-me a escriure tebeos. El que acostumo a escriure, perquè no en sé més, són una mena de tebeos per a intel·lectuals.» (Fuster: 1969, vol. 2).

L'home Manuscrit (pàgina 107)

«Deixí de col·laborar a *Nirvana*. Prou d'articles, d'intervius, de ressenyes, de cròniques!... El *Dietari* esdevingué únic punt de fuga de la meua incontinença literària. Guanyà en pes, millorà en qualitat. Si Escriptor només havia publicat un llibre de distribució normal, i la resta (?) se'ls editava per a ús i gaudi propi, jo no podia quedar-me enrere.

No en publicaria cap.

Sóc autor d'un sol llibre, que no estarà acabat fins que no muira. Les meues obres completes: el *Dietari*, que regaig i actualitze cada dia, que no publicaré a trossos, que no esquarteraré. El *Dietari*: un llibre i molts alhora, on cada anècdota, cada personatge, cada descripció, cada pensament o somni o malson participa en l'equilibri del conjunt. El meu reflex en l'espill, la meua ombra sobre paper, l'eco de la meua veu. El meu Llibre de llibres.

Però divague massa, i el dia de la cita s'acosta. Reprenc el meu propòsit: les intervencions d'Ell en la meua vida.» (Baixauli, 2008:107)

ÚLTIMA PARADA: CEMENTERI

L'home manuscrit (pàgines 61 i 62)

«Una nit de tardor, algú s'enfilà pel mur posterior del cementeri de Sueca. La nit era clara, de lluna plena, la silueta negra de l'home que grimpava el mur era l'únic que s'hi movia, fins que l'home segué i reposà sobre la negror horitzontal del mur, quiet, observant la ciutat dels morts. Feia olor de xiprer. L'home es girà d'esquena al cementeri i de cara al riu Xúquer, que hi passa molt a prop, baixà i afermà un peu en el relleu d'una làpida. Des d'allà saltà dins del cementeri. [...]

De sobte es va sentir observat; enfront seu, des de les lloses, els difunts el miraven amb indulgència. “Així com tu estàs, vam estar; així com tu ens veus, et veuran”, semblaven dir. Es recreà llegint inscripcions; els cognoms li eren familiars, recordaven coneguts. Imaginà temperament veu i gestos dels morts, però les fotos, els noms, les dates, no eren prou per tal de recrear unes ànimes desconegudes, complexes, remotes.» (Baixauli, 2008:61-62)

Tomba de la no-ficció. Rellegir Joan Fuster, contra les derrotes de la memòria.

«Al capdavant, la mort no consisteix únicament a morir-se. És morir-se i ser oblidat. A la curta o a la llarga, oblidat». (Martí, 2003)

VOCABULARI

Albat: Criatura morta abans de tenir ús de raó.

Ampul·lós/osa: Grandiloqüent, emfàtic. *El capellà ha estat molt ampul·lós en el seu sermó. Un escriptor ampul·lós.*

Armistici: Suspensió provisional d'hostilitats mitjançant un conveni entre els bel·ligerants.

Car: Serveix per a introduir una proposició en què es dona la raó d'allò que s'ha dit en la proposició anterior. *Dona'ls el que et demanen, car, si no ho fas, correm un gran perill.*

Cobejar: Desitjar fortament o immoderadament la possessió (d'una cosa o d'una persona). *No cobejaràs la riquesa del proïsme. Una cosa és cobejar moneda i altra saber-la usar.*

Entelèquia: Persona, cosa, etc., que només existeix en la ment, que no té realitat objectiva.

Indret: Lloc determinat, que hom considera, en una localitat, en un objecte. *És l'indret més frescal d'aquesta vall. Viu en un indret deliciós.*

Minso: De poc gruix i consistència.

Munió: Multitud. *Hi havia una munió de gent que s'esperava.*

Pecúnia: On anirem, sense pecúnia?

Sadoll/a: Satisfet plenament en el desig d'alguna cosa. *Se sentia sadoll del goig de viure.*

Sagal: Noi que fa de mosso d'un pastor o que guarda el bestiar gros d'una masia.

Trescar: Caminar, treballar, afanyosament, apressadament. *De jove havia trescat molt per aquestes serres. Avui descansem, però demà ens tocarà de trescar. Ací no feia res, però allà ja el fan trescar!*

Trespol: Paviment d'una habitació, d'una casa. *Caigué als seus peus damunt del trespol d'argent.*

Xacres: Mal físic que pateix algú com a deixalla d'una malaltia.